

DECYZJA nr 102/D/24

KOMENDANTA PODLASKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ

z dnia 20 listopada 2024 r.

w sprawie ustalenia procedury zgłoszeń zewnętrznych

Na podstawie art. 33 w zw. z art. 2 pkt. 6 ustawy z dn. 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. z 2024 r. poz. 928) oraz § 6 ust. 3 i 28 zarządzenia Nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów (Dz.Urz.KGSG.2016.108 z zm.) ustala się, co następuje:

Ikroć w niniejszej procedurze jest mowa o:

ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz.U.2024.928 z dnia 2024.06.24);

zgłoszeniu wewnętrznym – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie podmiotowi prawnemu informacji o naruszeniu prawa;

zgłoszeniu zewnętrznym – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa;

sygnaliście - osoba fizyczna, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa w kontekście związanym z pracą;

działaniu odwetowym – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;

działaniu następczym – należy przez to rozumieć działanie podjęte przez organ publiczny w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych;

osobie, której dotyczy zgłoszenie - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;

osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;

osobie powiązanej z sygnalistą - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);

§1

1. W Podlaskim Oddziale Straży Granicznej wprowadza się zewnętrzną procedurę dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych, zwaną dalej „procedurą zgłoszeń zewnętrznych”, która określa sposób przyjmowania od sygnalistów zgłoszeń zewnętrznych o naruszaniu prawa oraz wskazuje przyjęty tryb postępowania po otrzymaniu zgłoszenia zewnętrznego.
2. Celem procedury jest utworzenie sprawnego systemu informowania o naruszeniach prawa określonych w art. 3 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów, w szczególności dotyczących korupcji, zamówień publicznych, ochrony prywatności i danych osobowych, bezpieczeństwa sieci systemów teleinformatycznych, konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujących w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązanych z dziedzinami wskazanymi w art. 3 ust. 1 pkt 1-16 ustawy.
3. Procedurę stosuje się do zgłoszeń dokonywanych przez osoby fizyczne, wskazane w art. 4 ustawy, które zgłaszają informację o naruszeniu prawa w kontekście związanym z pracą, tj. pracownicy i funkcjonariusze Straży Granicznej a także osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej, w tym również pracownicy tymczasowi, a także kandydaci ubiegający się do służby/pracy zwani dalej sygnalistami.
4. Sygnalista podlega ochronie określonej w rozdziale 2 ustawy od chwili dokonania zgłoszenia, pod warunkiem, że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia i że stanowi informację o naruszeniu prawa. Takiej samej ochronie podlega osoba pomagająca w dokonaniu zgłoszenia i osoby powiązane z sygnalistą.
5. Od chwili zgłoszenia procedura nakazuje Podlaskiemu Oddziałowi Straży Granicznej ochronę sygnalisty i zakazuje podejmowania działań odwetowych.
6. W ramach niniejszej procedury podejmuje się działania następcze.

§2

Do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, podejmowania działań następczych, w szczególności do weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych, dalszej komunikacji z sygnalistą, w tym występowania o dodatkowe informacje i przekazywanie sygnaliście informacji zwrotnej wyznacza się upoważnionych pisemnie pracowników i funkcjonariuszy Wydziału Kontroli, Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej z siedzibą w Białymstoku.

§3

Zgłoszenia zewnętrzne można przekazywać:

1) ustnie:

- na numer telefonu wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w godzinach 7.45-15.45,
- podczas bezpośredniego spotkania z upoważnionymi pracownikami lub funkcjonariuszami Wydziału Kontroli zorganizowanego na wniosek sygnalisty,

2) pisemnie:

- na adres poczty elektronicznej wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej,
- osobiście do upoważnionych pracowników lub funkcjonariuszy Wydziału Kontroli,
- listownie na adres Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej ul. gen. Józefa Bema 100, 15 -370 Białystok z dopiskiem „Zgłoszenie zewnętrzne sygnalisty – w kancelarii nie otwierać”.

§4

W przypadku gdy zgłoszenie zewnętrzne zostało przyjęte przez nieuprawnionego pracownika lub funkcjonariusza Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, pracownik ten lub funkcjonariusz jest zobowiązany do:

- 1) nieujawnienia informacji mogących skutkować ustaleniem tożsamości sygnalisty lub osoby, której dotyczy zgłoszenie,
- 2) niezwłocznego przekazania zgłoszenia do Wydziału Kontroli, bez wprowadzania zmian w tym zgłoszeniu.

§5

Osoba fizyczna, która dokonuje zgłoszenia, wiedząc, że do naruszenia prawa nie doszło może podlegać odpowiedzialności karnej określonej w art. 57 ustawy.

§6

1. Zgłoszenie zewnętrzne powinno zawierać imię i nazwisko sygnalisty, adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, a także dokładny opis okoliczności stanowiących naruszenie prawa oraz wskazanie dowodów i informacji, które mogą okazać się pomocne dla wyjaśnienia sprawy.
2. Pracownik lub funkcjonariusz Wydziału Kontroli niezwłocznie nie później jednak niż **w terminie 7 dni** od dnia przyjęcia zgłoszenia **potwierdza sygnaliście** przyjęcie zgłoszenia zewnętrznego, chyba że sygnalista wystąpił z wyraźnie odmiennym wnioskiem w tym zakresie lub są uzasadnione podstawy by sądzić, że potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
3. W przypadku, gdy sygnalista stwierdza symptomy działań odwetowych, informuje o tym prowadzącego sprawę.

§7

1. Zgłoszenie zewnętrzne podlega rozpatrzeniu w przypadku gdy dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.
2. Zgłoszenie zewnętrzne podlega niezwłocznemu przekazaniu w przypadku gdy nie dotyczy naruszeń prawa określonych w ust. 1 nie później niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia zgłoszenia, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.
3. O przekazaniu zgłoszenia zewnętrznego do właściwego organu publicznego informuje się sygnalistę.
4. Informacja o przekazaniu zgłoszenia zewnętrznego obejmuje co najmniej wskazanie organu publicznego, do którego zgłoszenie zostało przekazane oraz datę przekazania.
5. Zgłoszenia zewnętrznego nie przekazuje się jeżeli zgłoszenie nie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, o czym należy poinformować sygnalistę.
6. Informacja o odstąpieniu od przekazania zgłoszenia zewnętrznego zawiera informację o ustaleniach ze wstępnej weryfikacji zgłoszenia.

§8

1. Wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego dokonują upoważnieni pracownicy lub funkcjonariusze Wydziału Kontroli.
2. Wstępna weryfikacja obejmuje w szczególności ustalenie, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej lub ustaleniu właściwego organu publicznego do rozpatrzenia zgłoszenia.
3. W przypadku pozytywnej wstępnej weryfikacji zgłoszenia zewnętrznego upoważniony pracownik lub funkcjonariusz Wydziału Kontroli zwany dalej prowadzącym, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, chyba że bezpośrednio po dokonaniu zgłoszenia uzasadnione jest wszczęcie innego postępowania. Wszczęcie i prowadzenie takiego postępowania następuje na podstawie przepisów odrębnych.
4. Na żądanie prowadzącego każdy pracownik lub funkcjonariusz Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej ma obowiązek udostępnić dokumenty i udzielić niezbędnych informacji w celu ustalenia wszystkich okoliczności objętych zgłoszeniem.
5. Pracownicy lub funkcjonariusze Wydziału Kontroli są uprawnieni do zwracania się do sygnalisty o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje w zakresie dotyczącym zgłoszenia na adres wskazany do kontaktu.
6. Jeżeli sygnalista sprzeciwia się przesłaniu żądanych wyjaśnień lub dodatkowych informacji lub ich przesłanie może zagrozić ochronie poufności jego tożsamości odstępuje się od żądania.
7. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego prowadzący sporządza sprawozdanie, w którym opisuje stwierdzony stan faktyczny, wnioski co do zasadności lub niezasadności zgłoszenia, a także przedstawia rekomendacje, co do dalszego postępowania, w szczególności wszczęcia postępowania administracyjnego, karnego, podjęcia działania w celu odzyskania środków finansowych, wprowadzenia działań zaradczych.

§9

1. Pracownik lub funkcjonariusz Wydziału Kontroli przekazuje sygnaliście informację zwrotną o podjęciu działań następczych w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego.
2. W uzasadnionych przypadkach przekazanie informacji zwrotnej może nastąpić w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego, o czym należy poinformować sygnalistę przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1.
3. Informacja, o ostatecznym wyniku postępowań wyjaśniających wszczętych na skutek zgłoszenia zewnętrznego, przekazywana jest sygnaliście.

§10

1. Jeżeli w zgłoszeniu zewnętrznym dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym, można nie podejmować działań następczych.
2. W przypadku określonym w ust. 1 pracownik lub funkcjonariusz Wydziału Kontroli informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia, pozostawia je bez rozpoznania.

§11

1. W Wydziale Kontroli Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej prowadzony jest rejestr zgłoszeń zewnętrznych, który obejmuje:
 - 1) numer zgłoszenia;
 - 2) przedmiot naruszenia prawa;
 - 3) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
 - 4) datę dokonania zgłoszenia;
 - 5) informację o podjętych działaniach następczych;
 - 6) informację o wydaniu zaświadczenia, o którym mowa w art. 38 ustawy;
 - 7) datę zakończenia sprawy;
 - 8) informację o niepodejmowaniu dalszych działań w przypadku , o którym mowa w art. 40 ust. 2 , ustawy;
 - 9) szacunkową szkodę majątkową, jeżeli została stwierdzona, oraz kwoty odzyskane w wyniku postępowań dotyczących naruszeń prawa będących przedmiotem zgłoszenia, o ile organ publiczny posiada te dane.
2. Zgłoszenia zewnętrzne, w tym zgłoszenia anonimowe podlegają wpisowi do rejestru.
3. Dane osobowe oraz pozostałe informacje zawarte w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.

§12

W przypadku zgłoszeń anonimowych stosuje się odpowiednio procedurę określoną w §8 lub pozostawia się zgłoszenie bez dalszego biegu uzasadniając przyjęcie takiego trybu postępowania.

§13

Na żądanie sygnalisty może być wydane, nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania, zaświadczenie, w którym potwierdza, że sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 ustawy.

§14

Upoważnieni pracownicy i funkcjonariusze Wydziału Kontroli przekazują osobom zainteresowanym informacje na temat procedury zgłoszeń zewnętrznych:

1. osobiście w siedzibie Komendy Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej,
2. telefonicznie na numer wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.
3. elektronicznie na adres wskazany w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.

§15

1. Kanały komunikacji wykorzystywane do obsługi sygnalistów są niezależne od kanałów komunikacji wykorzystywanych w ramach zwykłej działalności Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej i są one obsługiwane wyłącznie przez upoważnionych pracowników i funkcjonariuszy Wydziału Kontroli.
2. Do dokumentacji związanej ze zgłoszeniem mają dostęp upoważnieni pracownicy i funkcjonariusze Wydziału Kontroli. Dokumentacja przechowywana jest w pomieszczeniach Wydziału Kontroli.
3. Pracownicy i funkcjonariusze Wydziału Kontroli upoważnieni są do przetwarzania danych osobowych w związku z przyjmowaniem zgłoszeń, dokonywaniem ich wstępnej weryfikacji, oraz podejmowaniem działań następczych na podstawie udzielonego upoważnienia.
4. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia zewnętrznego lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
5. Pracownicy i funkcjonariusze Wydziału Kontroli są obowiązani do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskali w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych lub podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy i służby. Informacje stanowiące tajemnice przedsiębiorstwa mogą być wykorzystane wyłącznie w celu podjęcia działań następczych.
6. Niezachowanie tajemnicy w zakresie tożsamości sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą może powodować odpowiedzialność karną określoną w art. 56 ustawy.

§16

Niezależnie od zgłoszeń zewnętrznych sygnalista może dokonywać zgłoszeń wewnętrznych, o których mowa w rozdziale 3 ustawy, do właściwych podmiotów prawnych.

§17

Decyzja wchodzi w życie z dniem 25 grudnia 2024 r.

KOMENDANT
Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej
im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza
z siedzibą w Białymstoku

gen. bryg. SG Sławomir KLEKOTKA

UZASADNIENIE

Opracowanie decyzji Komendanta Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej w sprawie ustalenia procedury zgłoszeń zewnętrznych w zakresie ochrony sygnalistów jest podyktowane wdrażaniem ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. *o ochronie sygnalistów* (Dz. U. z 2024 r. poz. 928). Celem wprowadzenia procedury jest zapewnienie skutecznego systemu zgłoszeń zewnętrznych zgodnego z prawem krajowym i europejskim oraz funkcjonowania jednostki poprzez wprowadzenie mechanizmu zapewniającego przeciwdziałanie i zwalczanie nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem jednostki w postaci kanałów zgłaszania nieprawidłowości oraz ustanowienie mechanizmu ich efektywnego rozpatrywania, jak również dbałość o interesy osób zgłaszających nieprawidłowości i zapewnienia im ochrony przed ewentualnymi działaniami odwetowymi. Procedura określa przyjęte sposoby dokonywania zgłoszeń, sposoby ich procedowania, jednostki odpowiedzialne.

Wejście w życie decyzji nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej.